

## Rectumcarcinoom (endeldarmkanker)

In deze patiënteninformatie leest u over het zorgpad (behandeltraject) voor rectumcarcinoom of endeldarmkanker.

Het behandeltraject bestaat uit 4 stappen:

1. Verwijzing naar scpieafdeling
2. Onderzoek en diagnose
3. Opname, operatie en prehabilitatie
4. Na de ingreep

### Stap 1: Verwijzing naar scpie-afdeling

#### Doorverwijzing

U bent door uw huisarts of specialist doorverwezen voor een endoscopie in verband met een mogelijke afwijking van de dikke darm.

#### Indicatie en afspraak maken

De afspraak op de endoscopiekamer is met u ge- maakt. Afhankelijk van de aard/ernst van uw klachten kunt u over het algemeen binnen een week tot tien dagen terecht voor het onderzoek.

Indien u de afspraak via de huisarts heeft gekregen, krijgt u eerst een gesprek met een van de endoscopie- verpleegkundigen. Tijdens deze afspraak geeft zij aan- vullende informatie over het onderzoek.

#### Vorbereiding

Neemt u naar het eerste bezoek het volgende mee:

- geldig legitimatiebewijs
- verzekeringspapieren of pasje
- afsprakenoverzicht
- doorverwijzing (staat in Zorgdomeinbrief)
- eventuele medicatieoverzicht

#### Verpleegkundig specialist

Voor vragen kunt u contact opnemen met Irene de Groot verpleegkundig specialist. Zij is uw vaste aan- spreekpunt voor en na een eventuele operatie. Zij is bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 08.30 tot 17.00 uur op 06-22118933

### Stap 2: Onderzoek- en diagnosefase

#### Inschrijven

Als u voor de eerste keer bij het HagaZiekenhuis Zoetermeer komt, moet u zich laten inschrijven bij de

inschrijfbalie op de begane grond. Indien u al staat ingeschreven, maar zijn de gegevens gewijzigd dan dient u dit daar te laten veranderen.

### Aankomst op de afdeling endoscopie

U meldt zich bij de Endoscopieafdeling route 71, 4e etage. De poli-assistente wijst u waar u plaats kunt nemen.

### Onderzoek door scopiërend arts/MDL-arts

De arts verricht de scopie. Tijdens dit onderzoek bekijkt hij/zij de dikke darm om te kijken of er afwijkingen zichtbaar zijn. Zo nodig worden poliepen en/of bipten (stukjes weefsel) weggenomen voor verder onderzoek. Soms ziet de arts tijdens de scopie een afwijking die sterk verdacht wordt van een kwaadaardigheid.

In dit geval wordt de verpleegkundig specialist of de oncologieverpleegkundige ingeschakeld. Zij regelt de aanvullende onderzoeken die nodig zijn om tot een goede diagnose te komen en licht de huisarts in. Bij haar kunt u terecht voor de psychosociale zorg. Binnen één week worden onderstaande vervolgonderzoeken gepland:

- *Laboratorium*  
Bij een bloedonderzoek wordt het CEA een tumor marker bepaald. In sommige gevallen is bij dikke darm kanker deze waarde verhoogd.
- *Ct-scan van de buik en de longen*  
Binnen een week na de scopie wordt er een ct-scan gemaakt. Deze geeft meer informatie over de afwijking in de darm en of er elders in het lichaam mogelijk uitzaaiingen zijn.
- *MRI kleine bekken*  
Bij verdenking van kanker van de endeldarm wordt een MRI gemaakt van het kleine bekken. Deze geeft informatie over de doorgroei van de tumor en de aanwezigheid van verdachte klieren

### Diagnose-afspraken

Een week na de scopie heeft u een afspraak met de chirurg en de verpleegkundig specialist (poli chirurgie). De chirurg bespreekt met u de uitslag van de scopie en het weefselonderzoek, de resultaten van de CT- scan, MRI en het bloedonderzoek. Tevens krijgt u uitleg over een eventuele operatie waarbij ook mogelijk een (tijdelijke) stoma wordt aangelegd. Het behandelplan wordt tevens besproken in een multidisciplinair team. Bij kanker van de endeldarm vind soms een behandeling plaats voorafgaand aan de operatie. Dit kan radiotherapie alleen zijn of in combinatie met chemotherapie.

### Operatiedatum

De operatiedatum wordt ingepland door het planningsbureau. U krijgt dan de definitieve datum mee waarop de operatie zal plaatsvinden. Doorgaans kunt u terecht binnen 3 weken. U krijgt ook een afspraak mee voor een gesprek met de stomaverpleegkundige.

## Stap 3: Opname, operatie en Prehabilitatie

### Vorbereiding voor de operatie

Op de dag van de operatie doet u makkelijk zittende kleding aan en neemt u het volgende mee:

- geldig legitimatiebewijs
- verzekeringspas
- afsprakenkaart
- telefoonnummer van uw begeleider

## Operatie

Op de operatiedag kunt u zich melden bij de receptie van de hoofdingang. Uw afdelingsverpleegkundige zal u voorbereiden op de ingreep. De operatie duurt gemiddeld 2-3 uren.

## Verpleegafdeling

Na de operatie gaat u eerst een aantal uur naar de uitslaapkamer. Daarna komt u terug op de verpleegafdeling. Na de operatie verblijft u ongeveer 5 dagen op de verpleegafdeling.

## Prehabilitatie

Prehabilitatie is een trainingsprogramma voorafgaand aan de operatie, met het doel om uw conditie te verbeteren. Het is belangrijk om zo fit mogelijk te zijn voordat u geopereerd wordt. Hiermee is het herstel na de operatie gemakkelijker en sneller en het verkleint de kans op complicaties. De wachttijd voor de operatie kunnen we optimaal benutten door het eten van gezonde voeding, voldoende beweging en te stoppen met roken. Tijdens het bezoek op de poli chirurgie lichten we het verder toe.

### U moet nuchter komen op de dag van de operatie.

Dit houdt in:

- Vanaf 6 uur voor de operatie niets meer eten;
- Drinken van heldere (= doorzichtige) drank is toegestaan tot 2 uur voor de operatie, daarna niets meer nuttigen.

#### Let op:

Melkproducten, dranken met vrucht- vlees, suiker, alcohol en andere toevoegingen in de drank zijn niet toegestaan.

## Stap 4: Na de ingreep

### Een dag na de operatie

Na de operatie bespreekt de chirurg de operatie met u.

We werken volgens het ERAS. Dit is een versneld betertraject. Hierover krijgt u van te voren op de poli mondelinge en schriftelijke informatie. Voor advies over voeding wordt de diëtiste ingeschakeld. De afdelingsverpleegkundige helpt u met de dagelijkse verzorging /behoefte en de verzorging van de wond. Zij inventariseert de nazorg.

Hierbij hoort het inschakelen van het transferbureau. Indien een stoma is aangelegd wordt u intensief begeleid door de stomaverpleegkundige zowel op de afdeling als na ontslag.

## Twée weken na de operatie

Na de operatie wordt u binnen twee weken terug verwacht op de poli chirurgie. Hier bespreekt u met de chirurg de uitslag van het weefselonderzoek van het materiaal wat is verkregen tijdens de operatie en de eventuele nabehandeling. Tevens worden de hechtingen verwijderd.

### Contact opnemen

In de volgende gevallen dient u direct contact op te nemen met de poli Chirurgie:

- koorts;
- toename van pijn;
- toegenomen roodheid of zwelling van de wond, als de wond meer pijn gaat doen of als er vocht uit de wond lekt;
- dunne ontlasting vaker dan 3x per dag gedurende 4 dagen of juist verstopping gedurende 3 tot 4 dagen;
- moeilijk plassen of pijn bij plassen.

Neem tijdens kantooruren contact op via telefoonnummer:

- Polikliniek chirurgie, te (079) 346 25 85.
- Irene de Groot (verpleegkundig specialist (maandag tot en met donderdag, (06) 22 11 89 33. (op vrijdag poli chirurgie)
- Spoedeisende hulp: 's avonds en in het weekend, (079) 346 25 39

## Verpleegkundig specialist

*Uw vaste aanspreekpunt voor, tijdens en na uw opname*

### De diagnose kanker

Wanneer de arts u meedeelt dat de diagnose kanker is gesteld, kan dit bericht veel vragen en onzekerheden oproepen. Afhankelijk van de vorm en het stadium van de kanker kunnen meerdere onderzoeken en een intensieve behandeling volgen. Om u en uw naasten hierbij te ondersteunen is er in het ziekenhuis een verpleegkundig specialist werkzaam.

### Verpleegkundig specialist

Zij is een verpleegkundige die zich heeft gespecialiseerd in de zorg voor patiënten met dikke darm kanker. U kunt met verschillende afdelingen en hulpverleners te maken krijgen tijdens het hele zorgtraject. Zij houdt samen met u overzicht vanaf het begin tot het eind.

Uw arts zorgt voor het eerste contact.

### Waarom een verpleegkundig specialist

Zij begeleidt u gedurende de gehele periode dat u onder behandeling bent. De begeleiding bestaat onder andere uit het volgende:

- Bespreken van het behandeltraject dat u gaat volgen.
- Psychosociale en emotionele problematiek bespreken.
- Meedenken over de problemen in uw thuissituatie en het samen zoeken naar oplossingen.
- Advies en informatie over de gevolgen van uw ziekte en het verloop hiervan.
- Telefonische bereikbaarheid bij vragen, zorgen en onduidelijkheden. Zij is het eerste aanspreekpunt voor u, uw naasten en andere hulpverleners

## Eerste contact

Uw specialist zal contact opnemen met de verpleegkundig specialist. Zij maakt met u een afspraak voor een gesprek.

## Hoe verder

Tijdens het gesprek wordt er gekeken of de informatie die u hebt ontvangen van uw specialist duidelijk is. Uw wensen en behoeften worden besproken. Voor het signaleren van de psychosociale zorgbehoefte wordt een lastmeter afgenomen. Gedurende het hele zorgtraject onderhoudt u contact met de verpleegkundig specialist en houdt zij overzicht over de vervolgstappen.

## Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen van de folder enkele vragen beantwoorden? De vragen vindt u via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Hartelijk bedankt alvast.

### Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

### Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

### Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

### Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

